

LECTURA CĂRȚILOR DE SUCCES

EVALUAREA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE, PREOCUPARE IMPORTANTĂ ÎN FAZA DE PROIECTARE A PROGRAMELOR ȘI ÎN MĂSURAREA REZULTATELOR FINALE

Vasile MAN

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad

Abstract

In the column “Lectureship of successful books” professor Vasile Man, informs his readers upon three recent editorial aspects: (1) “An evaluation of the scientific research activity”, by A. Ardelean, E.M. Dobrescu, A. Pisoschi and with a foreword written by academician professor Ionel Haiduc, president of the Romanian Academy; (2) “Judicial Psychology” by Marțian Iovan – a book necessary for a permanent education; (3) “The Chișineu-Criș town – in the memory of time” by Stela Mătiuț, Eugen Gagea. It is a monographic book which presents the most important moments related to the millenary history and to the civilization of this locality situated on the Crișul Alb valley, in the Western fields of Romania.

Apariția volumului „Evaluarea activității de cercetare științifică” semnat de **A. Ardelean, E. M. Dobrescu, A. Pisoschi** – personalități academice de mare prestigiu în domeniu, constituie o premieră în literatura de specialitate din țara noastră.

„Volumul de față - arată **Acad. Ionel Haiduc**, președintele Academiei Române, în „Cuvânt înainte” – este o lucrare necesară și utilă, pentru că pune la dispoziția cercetătorilor - care sunt subiectul evaluărilor și a managerilor cercetării – cei care practică evaluările – informații comprehensive despre modalitățile de evaluare, despre experiența diferitelor țări și instituții active în acest domeniu precum și despre încercările întreprinse în țara noastră. Până în prezent nu s-a mai publicat în limba română o lucrare care să concentreze un asemenea volum de date și informații despre acest subiect”.

Cartea este riguros structurată, pe șase capitole. În primul capitol, autorii se referă la unele „Probleme generale ale evaluării științifice și dezvoltării tehnologice”. În capitolul al doilea sunt prezentate „Noțiuni privind evaluarea bibliometrică a cercetării științifice”, cu referiri la baza de date, indicatorii bibliometrici și tipuri de evaluări bibliometrice ale cercetării științifice. Al treilea capitol al cărții cuprinde „Evaluarea și clasificarea instituțiilor de învățământ superior prin prisma cercetării științifice”. Aici, sunt prezentate criteriile și indicatorii folosiți în evaluarea și clasificarea universităților din S.U.A., Canada, Australia, Germania, China, Asia și România.

Capitolul al patrulea este rezervat tratării „Proceselor de revizuire ulterioară în politica științei din Statele Unite”, cu referire la organizarea activității de cercetare științifică în S.U.A., extinderea revizuirii ulterioare în alocarea fondurilor federale, în evaluarea programelor și în politica de stat a S.U.A.

În următorul capitol, al cincilea, sunt prezentate „Procesele de evaluare în politica științei din Japonia, Regatul Unit al Marii Britanii și Franța”, iar capitolul al șaselea cuprinde „Elemente vizând evaluarea cercetării științifice în Academia Română (1994-2005)”.

La sfârșitul fiecărui capitol sunt prezentate concluzii, unele aspecte critice și o amplă bibliografie.

În anexele acestui important tratat al cercetării științifice, românești și internaționale, sunt prezentate: „Evaluarea institutelor de cercetare – fișa model 1997”; un „Chestionar de evaluare pentru identificarea și atestarea centrelor de excelență în cercetarea științifică”; „Fișa unității de

cercetare – model 2002” și un „Centralizator al criteriilor pentru evaluarea activității institutelor Academiei Române în anul 2005”:

Volumul „Evaluarea activității de cercetare științifică”, apărut în prestigioasa editură germană „C.H.Beck”, București, 2006 – se adresează atât celor evaluați, cât și evaluatorilor, pentru înțelegerea mecanismului complex al cercetării științifice, contribuind la elaborarea de noi Proiecte de cercetare științifică la parametrii performanțelor actuale, internaționale.

O CARTE NECESARĂ EDUCAȚIEI PERMANENTE

Ca știință a cunoașterii complexității comportamentului uman, psihologia este un obiect de studiu indispensabil pentru toate domeniile de activitate.

Profesorul universitar dr. Marțian Iovan, prorector didactic al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, îmbogățește literatura de specialitate cu noua sa carte: „*Psihologie judiciară*”, apărută recent la „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2006.

„Prezenta lucrare – menționează autorul în „Cuvânt înainte” – este destinată studenților de la Facultatea de Științe Juridice, tinerilor neinițiați în psihologia aplicată, care, prin aspirațiile lor formative, vor să lucreze cu oamenii, sunt interesați de soarta oamenilor, de reeducarea și reinserția socială a celor care au intrat, cu sau fără voia lor, în categoria devianților de la normele etico-juridice și de la valorile socialmente acceptate”.

În dreptul roman, spun specialiștii în acest domeniu, Legea era definită ca „un minimum de principii morale, aplicate cu forță”. Această definiție este valabilă și astăzi, iar „Cercetările din sfera psihologiei juridice” contribuie la formarea profesională a juristului.

Cele opt capitole ale volumului *Psihologie judiciară* se referă la: „Obiectul și importanța psihologiei judiciare”; „Metodele principale de cercetare ale psihologiei judiciare”; „Personalitatea umană în raport cu justiția” – unele în care autorul prezintă însușiri psihologice ale personalității cu privire la temperament, aptitudini, caracter, cât și privitor la psihicul și personalitatea infractorului.

În continuare, sunt prezentate aspecte cu privire la comportamentele deviante, psihologia conduitei victimei, psihologia martorului și a mărturiei judiciare, ancheta judiciară din perspectiva psihologiei, încheind cu unele dimensiuni psihosociale ale mediului din penitenciar.

„Abordarea condiției umane în raporturile ei cu justiția, înțelegerea personalității infractorilor, a dominantelor psihologice care reglează comportamentul învinutului, victimei, martorului, anchetatorului, magistratului, asistentului social etc., nu pot fi duse până la capăt fără aportul de neînlocuit al psihosociologiei, în general, și al psihologiei judiciare, în special” – precizează autorul. În acest sens, sistemul științelor despre om constituie o premisă a înțelegerii corecte, nu doar globale, ci și specifice a fiecărui om, „implicit a cauzelor devianțelor, a psihicului celor angajați în dramele judiciare”.

Volumul „Psihologia judiciară” a prof. univ .dr. Marțian Iovan, prin aprofundarea temeinică a temei, se adresează nu doar studenților de la Științe Juridice și lucrătorilor din Justiție, ci și marelui public – ca o lectură instructivă în domeniul cunoașterii psihologiei umane, în general și a psihologiei judiciare, în special.

Rod al unei îndelungate activități de cercetare științifică, în domeniu, volumul „Psihologie judiciară” are o importantă valoare didactică prin numeroase aplicații și probleme de autoevaluare și prin bibliografia recomandată pentru studenți – la fiecare sfârșit de capitol.

În final, este prezentat un rezumat în limba engleză – a cărui traducere a fost realizată de Ovidia – Lorena Iovan și o listă de repere bibliografice.

O bună cunoaștere a psihologiei umane face posibilă realizarea unei educații care să contribuie la formarea de caractere și personalități puternice. Iar acest fapt ne-o dovedește, cu temeinice argumente științifice, autorul lucrării „*Psihologie judiciară*”.

ISTORIA – UN DASCĂL PENTRU VIAȚĂ

Acest adevăr îl rememorăm citind noua carte pentru Istorie: *Orașul Chișineu Criș în memoria timpului*, a cărei autori sunt profesorii de istorie **Stela Mătiuț și Eugen Gagea**, fii ai orașului Chișineu Criș – personalități cunoscute în învățământul preuniversitar și universitar arădean. Volumul a apărut la „Vasile Goldiș” University Press, cu sprijinul Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, într-o elegantă ținută grafică.

„Ne-am născut, am crescut și ne-am împlinit visele pornind de la această frumoasă localitate, Chișineu Criș, o așezare de la hotarul de vest al României – spun autorii în „Introducere”. Deși este o localitate mică, ca întindere și ca număr de locuitori, Chișineu Criș a avut o vitalitate deosebită în lupta pe care a dus-o, în vecinătatea cu Imperiul Austro-Ungar, pentru menținerea ființei naționale și pentru dreptate socială. Reprezentanți de seamă ai localității Chișineu Criș, ca Mihai Veliciu, dr. Aurel Suci, C. Popovici au contribuit la mișcarea memorandistă și la realizarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, fiind în multe privințe, exemplu pentru arădeni.

Prin aceste pagini monografice, autorii au dorit să consemneze din memoria timpului, cele mai semnificative momente legate de istoria milenară și civilizația acestei așezări de pe valea inferioară a Crișului Alb, dar și unele aspecte legate de transformările care au avut loc, după Revoluție, în contextul actual al istoriei naționale.

Cele șase capitole ale volumului se referă la: „Cadrul geografic al orașului Chișineu Criș; „Localitatea în scurgerea timpului istoric”; „Structurile economice și sociale ale localității Chișineu Criș”; „Viața spirituală: Biserica, Școala, Activitatea culturală”; „Orașul Chișineu Criș în perioada 1989-2005”; „Datini și obiceiuri”; „Personalități” și „Concluzii”.

Bibliografia cărții cuprinde un mare număr de lucrări generale și studii, la care se adaugă un album, color, cu imagini – document din Chișineu – Criș, realizate de Virgil Jireghie.

Dintre personalitățile ce și-au legat numele de orașul Chișineu Criș se amintesc în volum: avocatul *Mihai Veliciu*, notarul *dr. Ioan Suci*, învățătorul *Gheorghe Ruja*, avocatul și poetul *Olosz Layos*, profesorul și poetul *Ilie Măduța*, profesorul universitar *dr. Aurel Ardelean*, rectorul Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, primarul de excepție *Gheorghe Burdan*, medicul *Ioan Marcea* – director la clinica de Psihiatrie din Zulpich (Germania) și inginerul chimist, inventator, *Vasile – Traian Chirilă*.

Bine documentat, volumul oferă cititorilor pagini de istorie locală – ca parte integrantă a istorie naționale – având un bogat conținut informativ cu valori educative.

Menționăm că lansarea cărții „Chișineu Criș în memoria timpului” de Stela Mătiuț și Eugen Gagea a avut loc la Casa orășanească de cultură, în cadrul primei ediții a Zilelor orașului Chișineu Criș, organizate în perioada 9-10 septembrie 2006, de Primăria orașului.